

ANALIZA I KONCEPCJA GOSPODARKI ODPADAMI GMINY ZŁAWIEŚ WIELKA

2017

Analiza strategicznych aktów normatywnych

Analiza obecnego systemu gospodarowania odpadami w gminie

Program działań wdrożeniowych

Opracowanie:

Mariola Musiał

ZUK Zławieś Wielka S. z o.o.

- warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;
- częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
 - inne wymagania wynikające z WPGO.
- o sposobie i zakresie świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości (Art. 6r ust. 3);
 - o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowania odpadami komunalnymi oraz o wysokości stawki (Art. 6k);
 - o terminie, częstotliwości i trybie uiszczania opłaty od mieszkańców (Art. 6l);
 - wzór deklaracji o wysokości opłaty składanej przez mieszkańców (Art. 6n ust. 1);
 - w sprawie górnych stawek opłat (Art. 6 ust. 2);

Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania odebranych od właścicieli nieruchomości (art. 9e. 1.):

- selektywnie zebranych odpadów komunalnych bezpośrednio lub za pośrednictwem innego zbierającego odpady do instalacji odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, o której mowa w ustawie o odpadach,
- zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Dopuszcza się przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych do ponadregionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Dopuszcza się przekazywanie zmieszanych odpadów komunalnych lub odpadów zielonych za pośrednictwem stacji przeładunkowej.

Zgodnie z ustawą *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (tj. Dz.U. 2016, poz. 250 z późn. zm.) gminy są obowiązane:

- ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:
 - 1) do dnia 16 lipca 2013 r. – do nie więcej niż 50% wagowo,
 - 2) do dnia 16 lipca 2020 r. – do nie więcej niż 35% wagowo,całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (art. 3c).

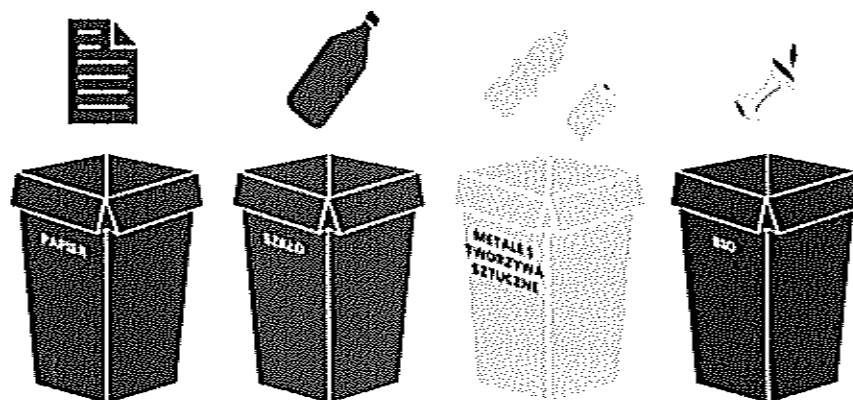
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczania masy tych odpadów (Dz.U. 2012, poz. 676) określa poziomy konieczne do osiągnięcia w poszczególnych latach.

- odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów zbiera się w pojemnikach lub workach w miejscu ich wytworzenia i w stacjonarnych punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- w osobnych workach lub pojemnikach zbiera się co najmniej następujące frakcje odpadów komunalnych:
 - papier - odpady z papieru, w tym tektury zbiera się w pojemnikach lub workach koloru niebieskiego, oznaczonych napisem „Papier”;
 - szkło - odpady ze szkła zbiera się w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło” (jeżeli szkło zbiera się w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe, szkło bezbarwne zbiera się w pojemnikach lub workach koloru białego oznaczonych napisem „Szkło bezbarwne”, a szkło kolorowe w pojemnikach lub workach koloru zielonego oznaczonych napisem „Szkło kolorowe”);
 - metale i tworzywa sztuczne - odpady metali, tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomaterialowe zbiera się w pojemnikach lub workach koloru żółtego oznaczonych napisem „Metale i tworzywa sztuczne”;
 - odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów - zbiera się w pojemnikach lub workach koloru brązowego oznaczonych napisem „Bio”.

Rys. 1. Docelowy system selektywnej zbiórki odpadów

Nowe zasady segregacji odpadów

Wymóg selektywnego zbierania odpadów przez gminę, uważa się za spełniony, jeżeli:

- właściciele nieruchomości na terenie gminy mają zapewnione warunki techniczne i organizacyjne do wydzielania frakcji odpadów komunalnych w miejscu ich wytworzenia i w miejscach publicznych;

Artykuł ustawy	Nazwa uchwały
Art. 6 l	Uchwała nr XXI/130/2016 z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie zarządzenia poboru opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso
Art. 6 n	Uchwała nr XXI/128/2016 z 22 czerwca 2016 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości
Art. 6r ust. 3	Uchwała nr XXI/126/2016 z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę.

Tabela 5. Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w gminie

Gospodarstwo domowe	Zbiórka selektywna [zł]	Zbiórka nieselektywna [zł]
1 osobowe	14,00	28,00
2 osobowe	28,00	56,00
3-5 osobowe	44,00	88,00
6 i więcej	59,00	118,00

Regulamin utrzymania czystości i porządku w Gminie Zławień Wielka (uchwała nr XXI/125/2016 z 22 czerwca 2016r.) zobowiązuje właścicieli nieruchomości do prowadzenia selektywnego zbierania następujących rodzajów odpadów:

- papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury,
- metale oraz opakowania z metali,
- tworzywa sztuczne oraz opakowania z tworzyw sztucznych,
- opakowania wielomateriałowe,
- szkło oraz opakowania ze szkła,
- odpady zielone,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, za wyjątkiem odpadów spożywczych i kuchennych,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- przeterminowane leki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,

- **meble i inne odpady wielkogabarytowe** odbierane są z terenu nieruchomości,
- **odpady budowlane i rozbiórkowe** dla nieruchomości zamieszkałych w systemie gminnym dostępny jest odbiór tych odpadów w punktach PSZOK – **bezpłatnie w ilości 1 Mg** z jednej nieruchomości w ciągu roku.

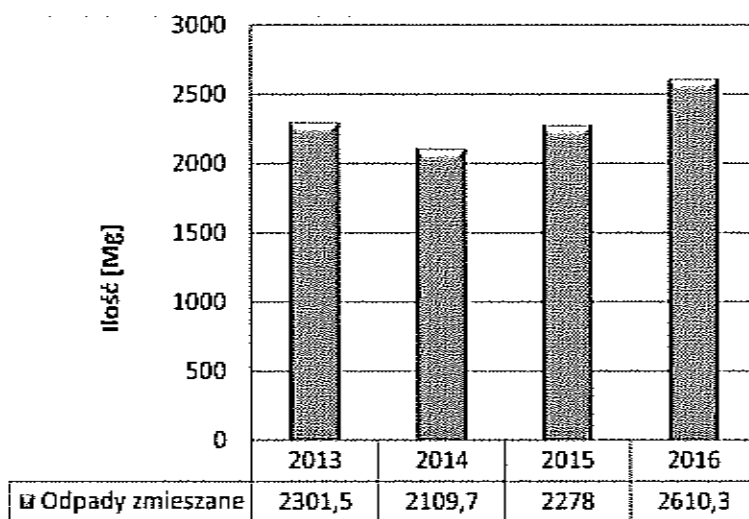
Charakteryzując model odbioru odpadów komunalnych na terenie Gminy Zławieś

Wielka należy wskazać na następujące uwarunkowania:

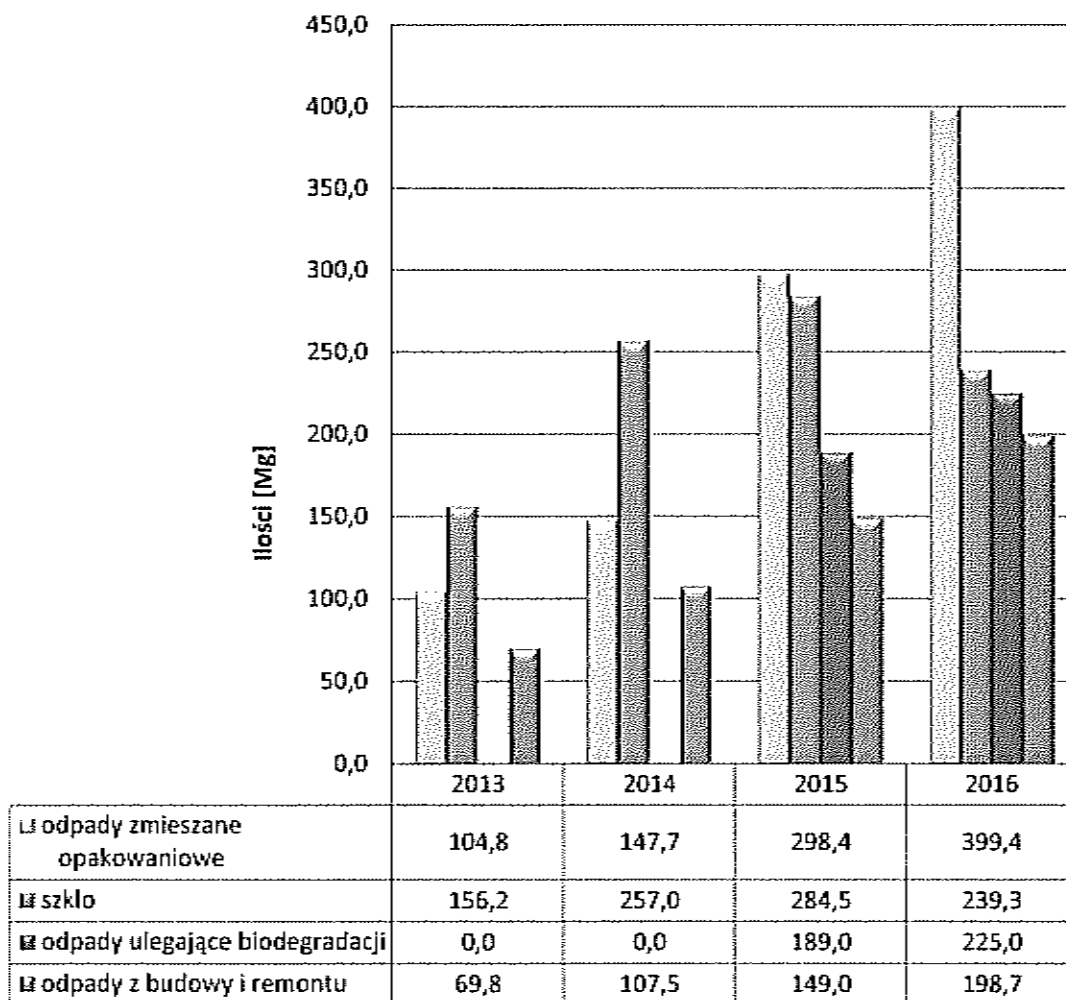
- 1) W zamian za opłatę uiszczaną przez mieszkańca lub właściciela nieruchomości odbierana jest każda ilość odpadów komunalnych gromadzonych selektywnie w pojemnikach oraz workach;
- 2) Gmina nie podjęła fakultatywnej uchwały o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy (Art. 6c ust. 2). W związku z tym właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy zobowiązani są do zawarcia indywidualnej umowy na odbiór odpadów komunalnych;
- 3) Gmina przejęła na siebie obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) W okresie od marca do października, nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, odpady zielone odbierane są na terenie zwartej zabudowy w miejscowościach: Przysiek, Rozgarty i Stary Toruń;
- 5) W zabudowie jednorodzinnej niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane są jeden raz na 2 tygodnie. Odpady typu papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury tworzywa sztuczne oraz opakowania z tworzyw sztucznych, metale oraz opakowania z metali, opakowania wielomateriałowe, zbierane łącznie jako tzw. odpady suche odbierane są jeden raz w miesiącu. Rzadziej jeden raz na 2 miesiące odbierane są odpady szkła. Odpady mebli i inne odpady wielkogabarytowe odbierane są dwa razy w roku;
- 6) W zabudowie wielorodzinnej niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane są jeden raz w tygodniu. Odpady typu papier i tektura oraz opakowania z papieru i tektury tworzywa sztuczne oraz opakowania z tworzyw sztucznych, metale oraz opakowania z metali, opakowania wielomateriałowe, zbierane łącznie jako tzw. odpady suche odbierane są jeden raz w miesiącu. Rzadziej jeden raz na 2 miesiące odbierane są odpady szkła. Odpady mebli i inne odpady wielkogabarytowe odbierane są dwa razy w roku;

ILOŚĆ ODBIERANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH

Rys. 2. Odpady komunalne zmieszane odebrane od mieszkańców w latach 2013-2016

Rys. 3. Odpady komunalne zbierane selektywnie odebrane w latach 2013-2016

- odpady recyklingowe zbierane selektywnie poddawane są sortowaniu (w procesie R12), a produkty w dalszej kolejności mogą być: kierowane do dalszego zagospodarowania poza zakładem, w tym do recyklingu (surowce wtórne) lub do spalania (balast);
- odpady budowlano-remontowe, w ramach wydzielonego Zakładu przerobu odpadów budowlanych, poddawane są rozdrobieniu i sortowaniu (w procesie R12), a produkty w dalszej kolejności mogą być: wykorzystane na składowisku (w procesie R5), kierowane do dalszego zagospodarowania poza zakładem.
- odpady kuchenne i zielone kierowane są do różnych węzłów kompostowania (w procesie R3). Produktem przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji w kompostowni jest środek poprawiający właściwości gleby „TORHUM”.

Tabela 7. Osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów surowcowych, budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji [%] w gminie Zławieś Wielka

Poziomy recyklingu i odzysku [%]								
	2013		2014		2015		2016	
	Ustawowy	Osiągnięty	Ustawowy	Osiągnięty	Ustawowy	Osiągnięty	Ustawowy	Osiągnięty
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	12	25,6	14	35	16	34,1	18	33
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych	36	59	38	50	40	51	42	69
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	50	0	50	0	50	16,1	45	28,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji Urzędu Gminy Zławieś Wielka

KATALOG NIEZBĘDNYCH DZIAŁAŃ FORMALNO-PRAWNYCH

W poniższej tabeli zaprezentowano zbiorcze zestawienie działań wdrożeniowych w zakresie formalno-prawnym.

Tabela 9. Zbiorcze zestawienie formalno-prawnych działań wdrożeniowych

Zadanie	Okres realizacji	Uwagi
<p>1. Przygotowanie zmian uchwał w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług 	<p>od 06.2017 r. do 10.2017 r.</p>	<p>Realizacja zadania pozostaje w gestii Gminy Zławieś Wielka;</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowanie projektów uchwał przez właściwe jednostki organizacyjne <p>Konieczność zmian we wskazanych uchwałach wynika z wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19).</p>
<p>2. Uwzględnienie większej opłaty w zmienianej uchwale w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty.</p>	<p>od 04.2017 r. do 10.2017 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> zwiększony zakres świadczonych usług na rzecz mieszkańca Gminy Zławieś Wielka odbiór bio bezpośrednio z nieruchomości (pojemniki) oddzielne zbieranie papieru bezpośrednio z nieruchomości (worki)
<p>3. Ujęcie w zmienianych uchwałach wymogów wynikających z rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania (Dz. U z 2017 r. poz. 19).</p>	<p>od 04.2017 r. do 12.2017 r.</p>	<p>Nowelizacja w zakresie niedopuszczalności podziału odpadów na suche/mokre oraz zbiórka szkła do pojemników o kolorze zielonym zamiast białego (przy założeniu łącznej zbiórki szkła bezbarwnego i szkła kolorowego).</p>
<p>4. Udzielenie Zakładowi Usług Komunalnych Zławieś Wielka Sp. z o.o. zamówienia z wolnej ręki (in-haus) na odbiór i zagospodarowanie odpadów pochodzących z nieruchomości zamieszkałych od 01.01.2018 r.</p>	<p>do 10.2017 r.</p>	<p>Nowelizacja Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych.(p.z.p.) (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 z późn. zm.). (w zakresie wchodzącym w życie 1 stycznia 2017 r), wprowadziła zamówienia <i>in-house</i> do krajowego porządku prawnego, co umożliwiła Gminie udzielenie spółce komunalnej zamówienia z wolnej ręki (art. 67 ust. 1 pkt 12 p.z.p). Powyższe umożliwi wszczytanie niezbędnych procedur organizacyjnych i przetargowych.</p>

Tabela 10. Zbiorcze zestawienie działań organizacyjno-rzeczowych wraz z szacunkowymi możliwymi do określenia kosztami

Zadanie	Działanie	uwagi
<p>1. Wyposażenie nieruchomości w pojemniki</p> <ul style="list-style-type: none"> pojemniki do gromadzenia bio (cała Gmina) pojemniki do odpadów niesegregowanych (obszar obsługiwany przez MPO Przysiek, Rozgarty, Stary Toruń) 	<ul style="list-style-type: none"> Zakup pojemników do gromadzenia Bio (szacowana ilość 2900 szt. przy założeniu ok. 80% zapotrzebowania) – wartość zakupu 150 000 zł – pojemniki używane. Zakup pojemników do odpadów zmieszanych do uzupełnienia w Przysieku, Rozgartach i Starym Toruniu: 80 000 zł. <p>Przewiduje się prowadzenie negocjacji w zakresie przejęcia pojemników zlokalizowanych na terenie obsługiwanych przez MPO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Na terenie Gminy zlokalizowanych jest ok. 3600 pojemników do odpadów niesegregowanych (ilość ta ulega nieznacznym zmianom) z czego 900 pojemników do odpadów zmieszanych wstawionych na obszarze obsługiwanym przez MPO, a 2700 szt. ZUK do gromadzenia Bio na terenie Przysieka, Starego Torunia i Rozgart wstawionych jest 680 szt. pojemników
<p>2. Zakup worków na organizację odbioru papieru, metali i tworzyw sztucznych oraz szkła</p> <p>realizacja: od 08 do 11.2017 r.</p>	<p>Wartość ok. 60 000 - 70 000 zł</p>	<p>Nabór ofert na dostawy częściowe w 2016 r. na worki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - papier ok. 40 000 szt. - metale i tworzywa sztuczne ok. 120 000 szt. Szkło – 60 000 szt.
<p>3. Zagospodarowanie odpadów pochodzących z Gminy Zławieś Wielka</p> <ul style="list-style-type: none"> opcja I - przewóz odpadów do zagospodarowania do odpowiedniej RIPOK (uwzględnienie opłaty na wejściu + odległości do RIPOK) opcja II – przetarg na odbiór odpadów od ZUK Rzęczkowo z uwzględnieniem oferty za odbiór, 	<ul style="list-style-type: none"> wysłanie zapytań do RIPOK w zakresie przyjmowania odpadów Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „CORIMP” Sp. z o.o. Międzygminny Komplex Unieszkodliwiania Odpadów ProNatura Sp. z o.o. Remondis Bydgoszcz Sp. z o.o. Ekoskład Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Sp. z o.o. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z 	<p>Art. 9m. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku Prowadzący regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych jest obowiązany, na wniosek gminy lub podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, przedstawić kalkulację kosztów zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, w terminie 7 dni od</p>